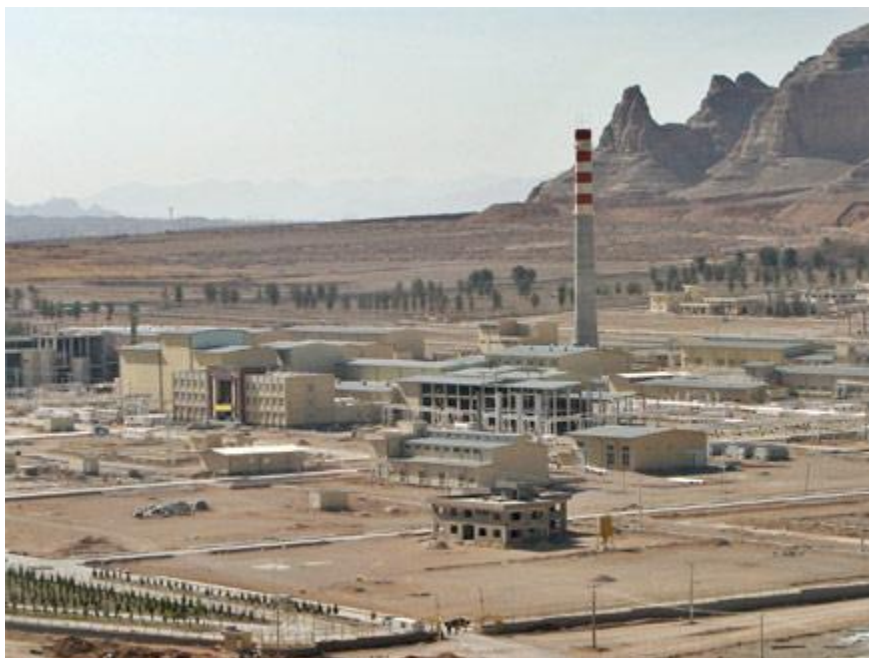

האם אירן בדרך לעקוף את ישראל בתחומי המדע והטכנולוגיה?

מחקר חדש של **מוסד שמואל נאמן** למחקרי מדיניות לאומית מצביע על מגמה מדאיגה בנוגע להתעצמות אירנית בכל הקשור לתחומי המדע, הטכנולוגי והמחקר. מומחים מזהירים: "נדרשת פעולה דחופה לשימור היתרון הישראלי מול האירנים"

ניר דבורי | חדשות 2 | פורסם 07/12/15 11:05

מצמצמים פערים בתחום המדע (ארכיון) צילום: רויטרס

נתונים חדשים חושפים מציאות מדאיגה בהקשר לנעשה באירן, על רקע חתימת הסכם הגרעין. ממחקר חדש עולה כי אירן מצמצמת פערים בתחומי המדעים והטכנולוגיה ואף מאיימת על היתרון שבו מחזיקה ישראל בעתודות ההון האנושי בתחום.

מחקר שבוצע לאחרונה על ידי **מוסד שמואל נאמן** למחקר מדיניות לאומית בטכניון, ערך השוואה בין עתודות ההון האנושי של ישראל, אירן וטורקיה. מהמחקר שתוצאותיו הוצגו בוועידת ישראל לעסקים של גלובס על ידי **ד"ר דפנה**

גץ, עולה כי בעשור האחרון לא השתנה בישראל מספר הסטודנטים לאלף איש והוא עומד על 14, לעומת אירן, שם המספר הוכפל והוא עומד על 25. לנתון זה השלכות רבות בכל הקשור להתפתחות הטכנולוגית והמדעית של אירן בגזרות השונות.

עוד מצביע המחקר על כך שלפי דירוג שנגחאי של אוניברסיטאות בעולם קיימת מגמה המלמדת על כך שאירן ממשיכה לטפס במדדים, לעומת ישראל שנמצאת במגמת ירידה. באשר לתפוקת המחקר, המרכזים האקדמיים באירן מספקים פי 2 פרסומים יותר מהנהוג בישראל.

באשר למדדי האיכות, ישראל שומרת אומנם על פער איכות במחשבים ובמדעי החיים אבל במתמטיקה היא אינה נחשבת כמובילה. המשמעות היא שהפער מצטמצם. נתון נוסף שמלמד על צמצום הפערים הוא התוצאות של אולימפיאדות למדעים בבתי ספר תיכונים במסגרתם ניצחו לאחרונה צעירים מאירן וטורקיה.

"מעודדים מצויינות בתחום המדע"

עוד צוין כי אירן מתקדמת בשני תחומים נוספים באופן המטריד רבים באגף המודיעין בצה"ל ובמערכת הביטחון: תחום הסייבר, בו אירן מפתחת ומבצעת פעולות רבות של הגנה על המערכים הרגישים שלה ובמקביל תוקפת ואוספת מודיעין על ישראל. מצב זה מחייב את מערך ההגנה בסייבר הישראלי להתאים עצמו ולהשתכלל כל הזמן מול היכולות הגבוהות של ההאקרים האירניים.

פיתוח מואץ בתחום הסייבר (אילוסטרציה) צילום: אלביט מערכות

התחום השני הוא טילאות. אירן רוכשת טכנולוגיה מקוריאנית וסיין, אבל גם מפתחת בעצמה סוגים רבים של טילים ולוויינים, הן בתחום מחקר החלל ובתחום הטילים הבליסטיים.

ד"ר גץ הוסיפה כי באירן מעודדים ללמוד מדעים בבתי ספר ומשקיעים בהכשרתם. תחום נוסף שאירן מקדימה את ישראל הוא הובלה ומנהיגות לאומית בתחום המדעים. על פי פרסום של אונסקו אירן מציגה תכנית אסטרטגית עם יעדים ברי מדידה לקידום מדע במדינה, באקדמיה ובמשק. החזון הוא לקדם את אירן כמובילה באזור. באירן גם אין סתירה בין הדת למדע. לעומת זאת, בפרסום של אונסקו צוין בפרק על ישראל כי לצד ההישגים המדעיים והטכנולוגיים באקדמיה ובתעשייה קיים מחסור בכוח אדם, וכי הביקוש עולה על ההיצע של מהנדסים וטכנאים.

השקעה מוגברת בתחומי המדעים (ארכיון)

"המסקנה העולה מהמחקר היא שנדרשת פעילות דחופה של כל המשרדים הרלוונטיים בישראל במטרה לשמור על הפער הטכנולוגי", הסבירה **ד"ר גץ**. "הדבר נחוץ כדם בכדי להישאר תחרותיים בשווקים הבינלאומיים ולחייזוק היתרונות הקיימים כיום".